

Kancelář prezidenta republiky
Archiv Pražského hradu

Zpráva o činnosti
Archivu Pražského hradu
za rok 2018

Úvod

Archiv Pražského hradu (Archiv PH) uchovává a zpřístupňuje historické dokumenty k dějinám Pražského hradu, k jeho umělecko- a kulturně-historickému významu, stavebnímu vývoji a obecně k jeho funkci ústředního sídla hlavy státu. Archiv PH vykonává tuto činnost od konce roku 1920 v souvislosti s postupným přebíráním péče o hradní areál Kanceláří prezidenta republiky (KPR). V letech 1920-1925 byly v Archivu PH soustředěny podle osmého oddílu mírové smlouvy s Rakouskem (podepsána v Saint-Germaine - en -Laye, 1919) během tzv. spisové a archivní rozluky historické archivní fondy z působnosti na Hradě fungujících úřadů v 16. - 20. století (resp. do roku 1918).

V roce 1957 se na základě vládního nařízení 55/54 Sb., o chráněné oblasti Pražského hradu stala KPR výkonným orgánem památkové péče o chrám sv. Víta a z tohoto titulu převzala do odborné správy rovněž Kapitulní knihovnu se sbírkou hudebnin, Archiv Metropolitní kapituly a fond Jednota pro dostavbu chrámu sv. Víta. Na tyto fondy Metropolitní kapituly byl v roce 2015 vznesen nárok ze strany vlastníka, tj. Metropolitní kapitulou u sv. Víta v Praze. Vedla se jednání o budoucím místě uložení těchto mimořádně vzácných archivních fondů.

V současnosti je péče o fondy vykonávána na základě zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s potřebami zřizovatele – Kanceláře prezidenta republiky. Archiv PH je organizačně zařazen do Odboru spisové a archivní služby KPR (OSAS KPR), a od 1. dubna 2015 je tento odbor veden v rámci Sekce administrativní KPR.

I. Personální podmínky v Archivu PH

Mgr. Tomáš Zubec, odborný archivář, pověřen zastupováním vedoucího oddělení

Mgr. Martin Halata, ředitel OSAS KPR, samostatný archivář

Mgr. et Mgr. Lenka Kluková, odborná archivářka

Mgr. Petra Ponzerová, odborná archivářka

Bc. Anna Jenšíková, knihovnice

Martin Výborný, pracovník badatelný

II. Celkové množství uložených archiválií

K 31. prosinci 2018 Archiv PH spravoval 59 kmenových archivních fondů, 1068 bm (v evidenci NAD) a 26 872 svazků knih specializované knihovny Archiv PH a Archivu KPR.

III. Výběr, archivní zpracování a využívání archiválií

Rok 2018 proběhl v Archivu PH bez nových akvizic.

Badatelnu Archivu PH navštívilo 156 badatelů (včetně zahraničních) z toho 133 externích a 23 interních (zaměstnanci Kanceláře prezidenta republiky a Správy Pražského hradu).

Uskutečněno bylo 236 badatelských návštěv a proběhly dvě odborné exkurze pro školy v celkovém počtu 35 osob.

Ve věci reprodukování a autorských práv bylo uzavřeno 47 smluv o pořízení a reprodukování archiválií z fondů Archivu PH.

Publikační činnost pracovníků Archivu PH:

HALATA, Martin. Fragnerův hradní rok 1965. LOMOVÁ, Johana a Jindřich VYBÍRAL, ed. *Umění a revoluce: MB LX*. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018, s. 547-570. ISBN 978-80-87989-44-9.

HALATA, Martin. „Hradní Plečnik na výstavě v Lublani. In: *Česká archivní společnost v roce 2017: Ročenka ČAS*. Praha, 2018, s. 265-267. ISBN 978-80-88223-02-3.

HALATA, Martin a Ladislav ZIKMUND-LENDER. Chvála regionální architektury. Kniha o jičínském architektovi Čeňku Musilovi.: (Rec) CHODĚJOVSKÁ, Eva, PETROVÁ Gabriela. *Architekt Čeňk Musil: Regionální museum v Jičíně*, 2017. ISBN 978-80-87486-09-2. *Zprávy památkové péče*. Praha: NPÚ, 2018, 78(2), s. 176-177. ISSN 1210-5538.

HALATA, Martin, Lenka KLUKOVÁ, Michal ŠULA a Tomáš ZUBEC. *Po stopách TGM na Pražském hradě: In the footsteps of TGM at Prague Castle: 1918-1937*. Praha: Správa Pražského hradu, 2018. ISBN 978-80-86161-88-4.

Účast na konferencích pracovníků Archivu PH:

Vznik Československa a provincie Deutschböhmen, 14. 6. 2018, TU Liberec
Křivoklátsko mezi dvěma světy – od šlechtictví ke státu, 21. 6. 2018, Muzeum TGM v Lánech
1918 - Starý svět mrtev, ať žije nový? 18. a 19. 9. 2018, VHÚ Praha
Deutscher Archivtag, 25.-28. 9. 2018, Rostock
Čsl. a česká státnost v archivních pramenech českých a zahraničních archivů, 25. 10. 2018, NA Praha.

Výstavy na kterých participoval Archiv PH:

Obnova Pražského hradu v letech 1918-1929, 18. 10. 2017 – 6. 5. 2018, PH – Tereziánské křídlo.

Ferdinand II., Arcivévoda Ferdinand II. Habsburský – renesanční vladař a mecenáš mezi Prahou a Innsbruckem, 3. 11. 2017 – 25. 2. 2018, NG Praha.

Založeno 1918 - V základech státnosti, 9.-15. 1. 2018, PH – Císařská konírna.

Založeno 1918 – Doteky státnosti, 10. 5. – 31. 10. 2018, PH – Jízdárna.

Tož to kupte! TGM a sbírka umění pro Pražský hrad, 12. 9. – 9. 12. 2018, PH – Císařská konírna.

Nejstarší listiny Univerzity Karlovy, 17.-20. 12. 2018, UK – Karolinum.

IV. Stav archiválií

Archiválie uložené v depozitářích Archivu PH jsou v dobrém fyzickém stavu. Depozitáře jsou pod nepřetržitou kontrolou a jejich klimatické podmínky jsou monitorovány, je zajištěno, aby nedocházelo k teplotním a vlhkostním výkyvům.

V. Konzervace a restaurování archiválií

Žádné restaurátorské práce na archiváliích Archivu PH v roce 2018 nebyly uskutečněny.

VI. Specializovaná knihovna Archivu Pražského hradu a Archivu Kanceláře prezidenta republiky

V průběhu roku došlo ke spojení knihovny Archivu Pražského hradu (APH) a knihovny Archivu Kanceláře prezidenta republiky (AKPR) v jeden celek s názvem **Specializovaná knihovna Archivu Pražského hradu a Archivu Kanceláře prezidenta republiky**. Knihy jsou rozděleny do následujících knihovních fondů:

- a) knihovna APH
- b) knihovna AKPR
- c) Uměnovědná knihovna
- d) knihovna Oskar Schürer

Byl vypracován nový Knihovní řád, který vešel v platnost 1. 12. 2018. Zároveň byl schválen Závazný postup pro nákup knihovního fondu Specializované knihovny APH a AKPR.

V průběhu roku byla prováděna běžná knihovnická agenda (katalogizace přírůstků, časopisy, výpůjčky, objednávky, ošetření fondu apod.).

Bylo vyhověno požadavkům externích badatelů i pracovníků Hradu, jak telefonickým, tak návštěvnickým; jejich počet je evidován ve výkazu badatelny. Bylo provedeno 10 externích výpůjček pracovníků KPR a SPH, evidované i neevidované výpůjčky pracovníků APH (odhad ca 300).

Přírůstek knih do fondu knihovny OSAS byl 417 publikací, které byly získány zakoupením, na základě smluv, dary.

Stav knihovního fondu:

F o n d	Počet knihovních položek	Přírůstek	Smlouvy	Dary	Nákupy (celkem)	Katal. pro AKPR
Knihy fondů APH a AKPR	22665	417	58	76	212	71
Uměnovědná	2786	0	0	0	0	0
Kn. Oskar Schürer	1421	0	0	0	0	0
CELKEM	26872	417	58	76	208	75

Zpracoval:
Mgr. Tomáš Zubec
28. 1. 2019